

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni av. Cirila, koroške ulice hitve. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvzajajo nadalješnje naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zastala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah, ker so take pošiljave najbolj ročne.

Upravništvo.

Zakaj slovenske paralelke, a ne slovenska gimnazija?

«Dne 20. junija 1894 v Celju zbrani rodoljubi slovenski protestujejo z vso odločnostjo zoper proglašenje c. kr. gimnazije v Celju kot nemško posest. Ta gimnazija je c. kr. državni naučni zavod, namenjen prebivalstvu južnega dela Spodnjega Štajarskega, in to prebivalstvo je po ogromni večini slovensko, ter je tudi vedno po dve tretjini dijakov na celjski gimnaziji Slovencev. More se torej ta gimnazija urediti tako, da bode ustrezala potrebam tega prebivalstva. Sedanja ureditev te gimnazije, vsled koje se vsi predmeti, izven slovensčine, prednašajo v nemškem jeziku, je krivična sama na sebi ter nasprotuje pozitivnim državnim osnovnim zakonom. Zahtevamo torej za sedaj nemudoma osnovev slovenskih paralelk na c. kr. gimnaziji v Celju. Slovenskim državnim poslancem pa naročujemo, da delujejo na vso moč na to, da se čim prej izpolni ta opravljena zahteva slovenskega naroda».

Tako so torej naši zaupni možje v Celju sklenoli, tirjati za celjsko gimnazijo slovenskih paralelk. Odklonili so nekšno ponudbo o čisto slovenski gimnaziji, prisiljeni po političkih razlogih.

Ponudba izhaja prvotno od naših sovražnikov. Namen je: zabraniti oboje, vendar najpoprej slovenske paralelke, ker smo se Slovenci do teh najbližje dokopali. Državni zbor je namreč ove paralelke že davno sklenol, minister Gauč l. 1889 javno obečal jih zaukazati brz, ko se slovenske paralelke v Mariboru dobro obnesejo. Te so se sedaj obnesle izvrstno. Slovenski poslanci, ostali v Hohenwartovem klubu, žugajo ta klub zapustiti, ako se gimnazija v Kranju in slovenske paralelke v Celju odklonijo; grof Hohenwart pa je, po poročilih v nemških listih, pretil položiti svoje slovensko poslanstvo, ako ga še le jeden izmed slovenskih poslancev zapusti. V tem slučaju pa razpade Hohenwartov klub in s tem koalicija ali sedanja zveza konservativcev, liberalcev in Poljakov, ki je pomagala nemškim liberalcem priti do krmila. Preden pa dado liberalci razdreti koalicijo, privolijo v slovenske paralelke.

Nasprotniki to dobro vedó. Zato hočejo te najpoprej zabraniti s ponudbo čisto slovenske gimnazije, na-dejajoč se, da bodo tudi to pozneje in sicer laglje zabranili. Minister namreč more sedaj slovenske paralelke vsak trenotek zaukazati, slovenske gimnazije pa ne. V to potrebuje nove postave, ki mora državni zbor še le sklenoti. To pa zabranijo sedaj licalci zelo lahko, zlasti v budgetnem odseku morejo vse zavleči in pokopati.

Nemška ponudba je torej le zvijača, past in limanica. Slovenci bi naj zrele jabelke ne utrgali, katero imajo pred nosom, marveč kratke ročice brezuspešno stegovali po še kislem sadu, ki visoko na skrajnem vrhu drevesa visi.

Resnično je, slovenska gimnazija bila bi boljša od slovenskih paralelk; imamo popolno pravico do slovenskih srednjih šol ter jih bomo gotovo o svojem času tirjali. Toda sedaj ostanimo dosledno pri dosedanji tirjatvi, sicer bi nas zadela resnica nemškega prigovora: »das Bessere ist oft des Guten Feind, t. j. včasih se škoduje temu, kar je dobro, ako se zahteva namesto njega, kar je boljše. Zbirajmo se mnogoštevilno na ljudskih shodih, ki se kmalu skličejo v Mozirju, Šmarjah in nekde v posavju. Ugovarjajmo javno zoper drzne ljudi, ki nam vsako pravico do celjske gimnazije, do zavoda na slovenskih tleh, odrekajo. Podpirajmo javno svoje poslance, da neizprosno in odločno zahtevajo, kar nam je že dovolil državni zbor in naučni minister obečal — slovenske paralelke na celjski gimnaziji. Pasti mora divja sila, zmagati pravica!

Dr. L. G.

Pozdrav delavskemu bralnemu in pevskemu društvu!

Naprej zastava Slave! Burno navdušenje nam vodi pri tebi vrsticah peró. Kakó neki ne bi? Saj vidimo zlat, nadepolen žarek narodne zavesti bliščati iz onega kroga, kjer je do sedaj vladala pogubna tema. Živio! Delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru bo imelo dné 1. julija tukaj svoj ustanovni zbor. Ni nam mogoče popisati, kako potrebno je bilo to društvo; kakó neprecenljivo umestna je torej njega ustanovitev!

V Mariboru, kakor sploh po vseh štajarskih in koroških — nam že potujčenih — mestih, je veliko tisoč krepkih Slovencev, ki si v potu svojega obraza, mnogokrat s krvavimi žulji pošteno služijo svoj kruh. Odlikujejo se — enako vsem drugim Slovincem sploh — po svoji izvanredni marljivosti, zvestobi in natančnosti. Zraven jih še diči uzorno mili značaj... kdo jih toraj ne bi ljubil in spoštoval? Mi smo le nekaj dolgo z brezmejno tužnostjo pogrešali pri njih: O narodni zavesti ni bilo ne duha, ne sluha. Nasprotno.